

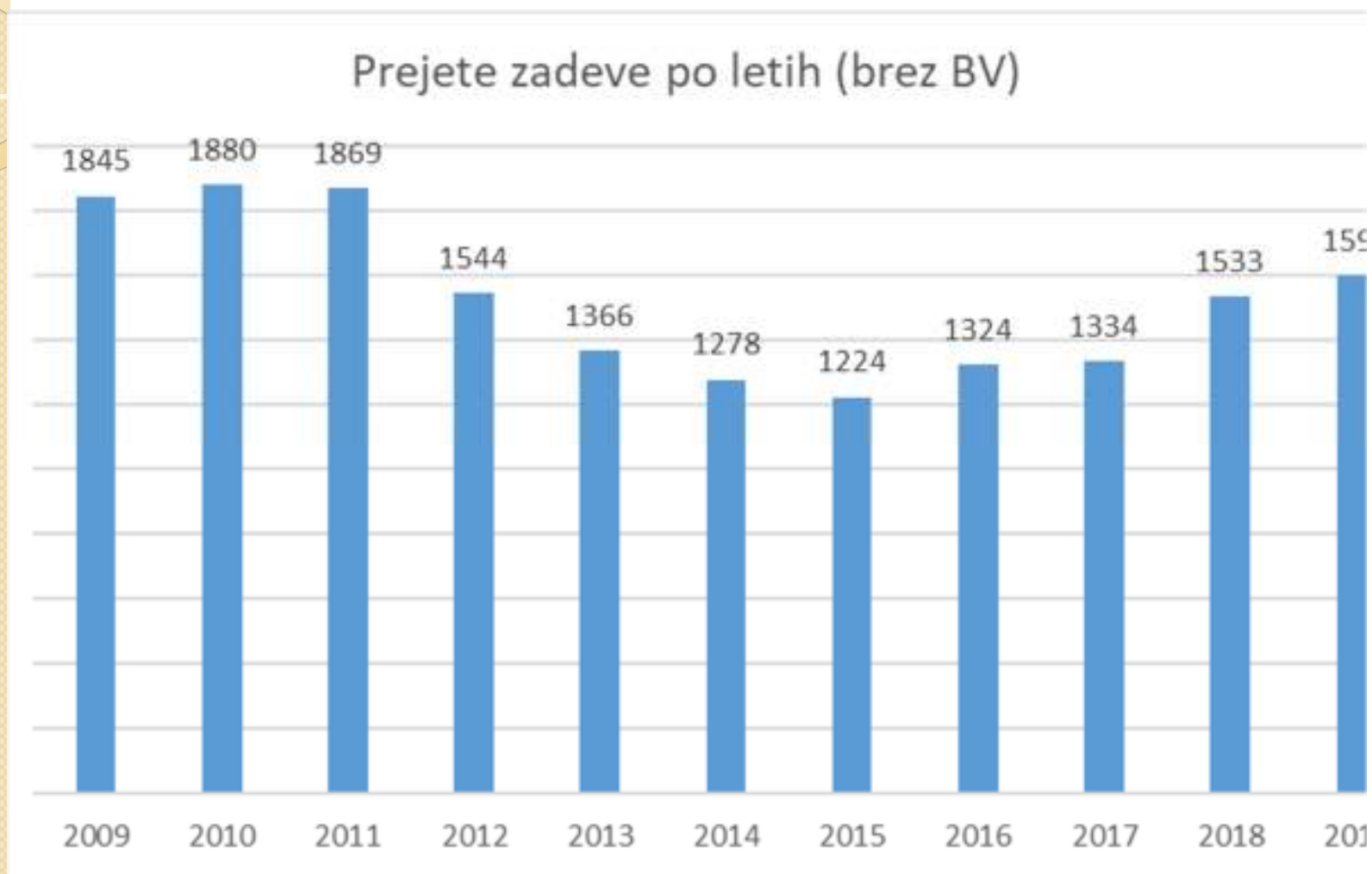
Davki pred Ustavnim sodiščem

Dr. Špelca Mežnar,
sodnica US

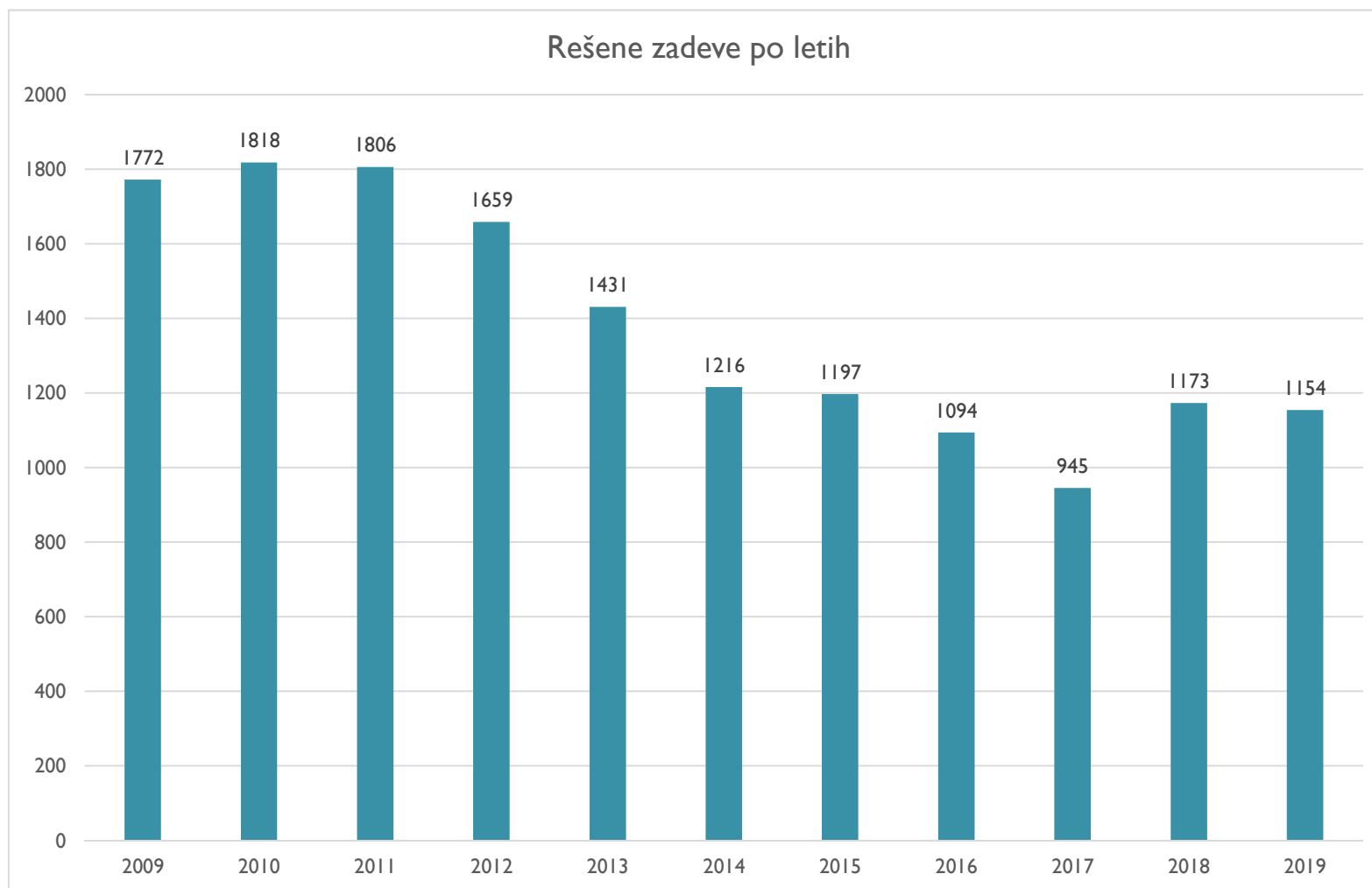
Kaj dela US?

- Presoja, če so (davčni) zakoni skladni z Ustavo
 - “abstraktna presoja”
 - 100 do 200 novih zadev letno
- Presoja, če so kršene ČP s posamičnim aktom (sodbo, odločbo FURS)
 - Individualna presoja
 - Več kot 1000 novih zadev letno
- 9 sodnic in sodnikov, strokovno osebje

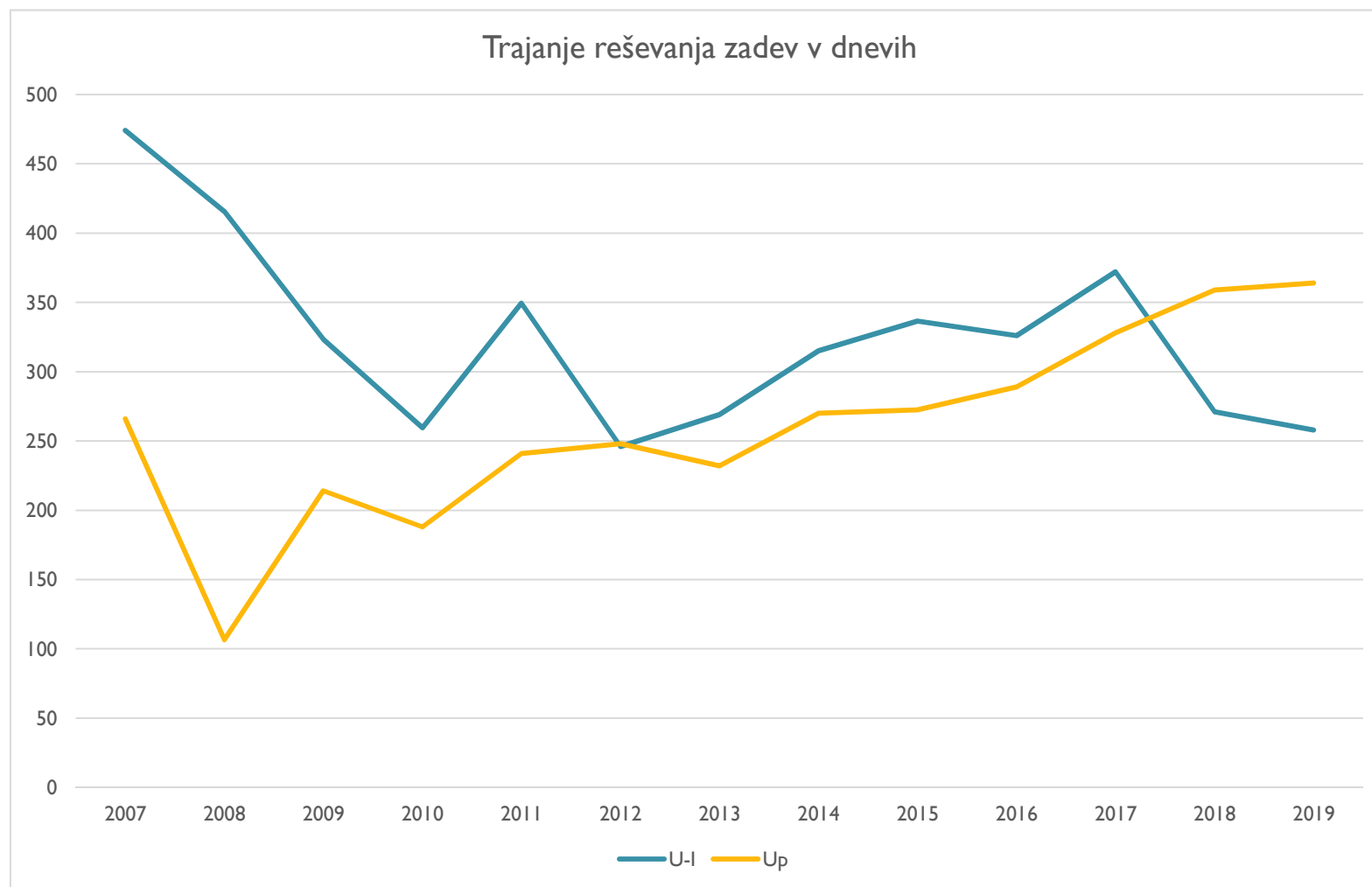
US: število prejetih zadev po letih

US: število rešenih zadeve po letih

US: trajanje reševanja zadev v dnevih

trendi

- Vedno več zadev pred US (Up)
- Vedno težje (bolj kompleksne)
- Daljši čas reševanja (“čakalne vrste”)

Davki pred US

Leto	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Up	36	33	37	45	63 (1000)	49	59 (1200)
odločba	3		2	1			1
U-I	8	4	3	6	3 (160)	4	6 (160)

Davki pred US

- odločitve o davkih so **redke**
 - Presoja zakonov pogostejša
 - **Zelo malo sprejetih Up**
 - dvofazni postopek
 - Vložena ustavna pritožba (Up) zoper sodbo Upravnega ali Vrhovnega sodišča (revizija)
 - Senat US (3): sprejem ali nesprejem Up
 - če sprejem Up – plenum US (9)
 - **Velika večina davčnih Up ni sprejetih v obravnavo**
 - **Razlogi?**

Splošna načela ustavnosodne presoje davkov

- Zlasti (!) na davčnem področju ni mogoče pričakovati nespremenljivosti sistemske ureditve
- pri predpisovanju davkov ima država praviloma široko polje proste presoje – tako glede predmeta obremenitve kot glede njene višine
 - Odgovornost je praviloma politična, ne pravna
- Dvojno/močnejše obdavčenje ni per se protiustavno
- Neposredni učinek zakonske določbe – včasih težavna presoja (npr. 93(I) člen ZDavP-2)

93. člen ZDavP-2

- Če zavezanec za davek pri davčnem organu plačuje več vrst davkov in njim pripadajočih dajatev ter plačani znesek ne zadostuje za poplačilo vseh vrst davkov in njim pripadajočih dajatev, **se s plačilom poravna davek, ki ga zavezanec za davek navede na plačilnem instrumentu, in sicer po vrstnem redu prej dospele obveznosti te vrste davka**, nato pa drugi davki, po vrstnem redu dospelosti posamezne vrste davka.
- Odločba o odmeri NUSZ za leto 2015, plača, FURS šteje, da za preteklo leto – neposreden učinek?

U-I-60/17, Up-347/17

- **Uredba o rudarski koncesnini** – Vlada poviša vrednost točke
- izkoriščanje mineralnih surovin
- Neposredna zveza med dajatvijo in povračilom večja kot pri davkih (učinkovito upravljanje naravnih bogastev)
- Koncesnina= javna dajatev
 - Normativno ali pogodbeno določanje višine?
 - **Ni protiustavno**

-
- **Zakon o davku na tonažo**, člen 14(2) in 4(4), skladnost z Ustavo
 - Davčna ugodnost, državna pomoč
 - Obdavčen dohodek ali dobiček?
 - (Davčne) zakone je možno pred US izpodbijati samo, če učinkujejo neposredno
 - Če se davek izračuna in plačuje preko obračuna, ga zavezanec mora napraviti, čeprav meni, da je zakon protiustaven - prekršek

-
- Zakon o davku na finančne storitve
 - Provizija zavarovalnih zastopnikov – dvojno obdavčenje
 - Davek na finančne storitve
 - Davek na dobiček
 - US tovrste pobude zavrne, ker ne odpirajo pomembnih ustavnih vprašanj
 - Dvojno (močnejše), večkratno obdavčenje samo po sebi ni protiustavno

Davek na nepremično premoženje večje vrednosti

- **Pomembne (procesne) odločitve**

US (Up-1075/17, U-I-187/17, Up-1076/17, U-I-188/17;
Up-346/17-9, U-I-58/17-9; Up-1036/16, U-I-219/16) ,
2018 in 2019

- Davek uvedel ZUJF

- Osnova za obdavčitev: zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki ga je US razveljavilo
- US davek razveljavi – komu to koristi?

-
- odločba učinkuje le na tiste z “odprtimi postopki”
 - Kdor zoper odločbo o davku ni vložil pritožbe/sprožil upr spora, nima pravice do vračila davka
 - Procesnih možnosti za odprave odločbe po sodni praksi ni
 - Odprava po NP, ničnost, obnova
 - US z nesprejemom Up tej praksi pritrdi

Davek od nenapovedanih dohodkov

- Prej: 68(5) člen ZDavP-2
 - **Dve odločitvi US v letu 2018 in 2019 – pobudi zavrnjeni**
 - (U-I-91/16-7, Up-419/16-10, U-I-103/16-7, Up-494/16-10; Up-558/16, U-I-119/16)
- Zdaj: 68.a člen ZDavPo-2, vložena zahteva za ustavno presojo
- ?

Up-717/16

- V letu 2019 le ena uspešna ustavna pritožba glede davkov
- **Vračilo presežka DDV**
- Kompleksno dejansko stanje in pravno vprašanje
 - Kdaj nastane terjatev na vračilo presežka - pred ali po začetku stečaja?
 - Je pritožnica konkretni DDV dejansko plačala?
- Problem pobota – davčni predpisi in ZFPPIPP

Zaključek

- US se redko ukvarja z davčnimi Up
- Pogostejše so presoje davčnih zakonov
- Zelo pomembne posledice
 - davek na nepremičnine
 - davek od nenapovedanih dohodkov

Hvala za pozornost.

VPRAŠANJA?